

*Биологияны
оқытуда
инновациялық
модульдердің
қолдану
ерекшеліктері*

Зерттеу максаты

1. Биологияны оқытуда инновациялық модульдерді пайдалану арқылы жан-жасақты білімді әрі адамгершілігі мол азаматтарды тәрбиелеп шығару.
2. Ғылым мен техниканың жедел дамыған, жаңа ақпараттық мәліметтер ағыны күшейген заманда ақыл-ой мүмкіндігін қалыптастырып, келер үрпаққа қогам талабына сай тәрбие мен білім беруде инновациялық модульдерді пайдаланып оқытуудың маңыздылығын көрсету.
3. Ғылыми-техникалық прогрессен қалыспай, жаңа педагогикалық инновацияларды дер кезінде қабылдан, өндеп, нәтижелі пайдалана білу

Инновация

Ағылшын тілінен аударғанда жүйе ішіндегі өзгерістер деген мағынаны білдіреді. Құрал мен үрдіс ретінде инновация қандай да бір жаңалық енгізу деген мағынаны білдіреді. Педагогикалық үрдіске қатысты инновацияны оның мақсатына, мақсатына, мазмұнына, оқыту әдістері мен формаларына, мұғалім мен оқушының біріккен іс-әрекетін ұйымдастыруға жаңалық енгізу деп анықтауға болады.

Инновациялық технология – бұл жаңашылдыққа негізделген технология.

-оку-әдістемелік әдебиеттер мен материалдарды тиімді пайдалануына жағдай туғызады;

– кәсіби білім-білікті терең үйренуге жол ашады

– ғылыми-зерттеушілікпен айналысу белсенділігін арттырады;

– түйінді-іздептік ойлау қабілетін дамытады;

– болашақ кәсібі жөніндегі танымын қалыптастырады;

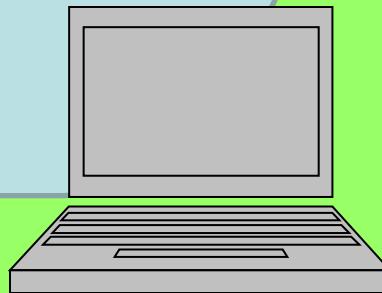
– алған білімін өзіндік бақылау мүмкіндігі кениді;

XXI ғасырда біздің еліміз ғаламдану және жаһандану процесіне көшуде. Осы процессті жандандырып дамытуда жас үрпақтың білімі мен біліктілігі орасан зор роль атқарады. Жаңа заман талабына сай жаңашыл мұғалімдерге сапалы және инновациялық технологияларды меңгерту. Білім саласын көтеруде инновациялық технологияларды дұрыс және сауатты қолдану жылдан жылға күрделі және өзекті мәселеге айналуда. Оқыту барысында озық, тиімді технологиялар тәжірибеге енгізілуде.

Білім беру саласында инновациялық үрдісті жүзеге асыру мұғалімдерден өз мінез – құлықтарын, ұстанымдарын, мүмкіндіктерін түрлендіруді талап етеді. Басты міндеті — қазақстандық мұғалімдерге педагогикалық тәжірибесін жетілдіру мен бағалай білуғе көмектесу, сындарлы ойлауға бағыттау.

Бағдарлама жеті модульден тұрады:

Жемі модуль

1-модуль

Оқу мен оқытудағы жаңа тәсілдер

Оқушыларға білім беруде жаңа
тәсілдерді «Диалогты оқыту әдісі» және «Қалай оку
керектігін үйрету» туралы түсінік.

**Оқушыларға қалай оқуды үйрету,
сабакта берген білімді сабактан
тыс уақытта да қолдана білуіне
жағдай жасау.**

Оқыту мен оқытудағы жаңа тәсілдердің ішінде диалогтық оқыту тәсілі де тиімділігін көрсетеді. Ол ұжымдық және өзара білім алмасуға жағдай туғызады. Бұл тәсілмен оқыту топпен әңгімелесу, сұхбаттасу, “миға шабуыл” логикалық сұрақ-жауап әдістері арқылы жүзеге асады.

Диалог бойынша оқыту	
Тапсырманы орындауда сынни тұрғыдан ойлануды үйренеді.	Зерттеушілік әңгіме барысында бір-бірінің идеяларын талқылайды, баға береді, бірлескен түсінік қалыптасады
Өз идеясын ортаға салып, басқалардың пікірін тыңдайтын болады.	Топтық тапсырмаларда постірді орындауға белсене қатысатын болады.
Талантты мен дарындылығын анықтауда берілген тапсырмаларды жоғары деңгейде орындаі алады.	Жоғарғы балл жинағандар арасында пресс-коонференция өткізгенде «көшбасшы» анықталады.

2-модуль

Сыни тұрғыдан ойлауға үйрету

Оқытуда оқушылардың және мұғалімдердің
сыни тұрғыда ойлауын дамыттын түрлі
стратегиялар мен әдіс түрлерін қолданудың
тиімділігі туралы

Сын тұрғысынан ойлау дегеніміз – ой қозғай отырып, окушының өз ойымен өзгелердің ойына сынни қарап, естіген, білгенін талдап, салыстырып, реттеп, сұрыптап, жүйелеп, білмегенін өзі зерттеп, дәлелдеп, тұжырым жасауға бағыттау. Өз бетімен және бірлесіп шығармашылық жұмыс жасау.

3-модуль

Оқыту үшін бағалау және оқуды бағалау

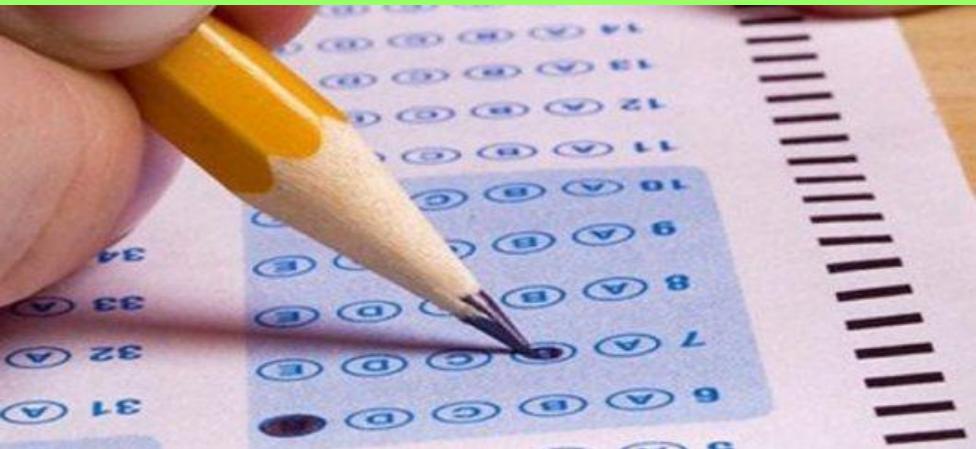
Бағалаудың түрлері туралы
теориялық білім және бағалаудың әр түрлі
формалары қамтылған

Бағалаудың түрлері:
-Суммативтік –
қорытынды бағалар,
экзамен, ҰБТ баллдары

**-Формативтік бағал
оқыту үшін бағалау
(смайлик, светофор т.б.)**

4-модуль

Оқыту мен оқуда АКТ пайдалану

Оқытуда оқушылардың сандық сауаттылықтарын арттыру, жаңа технологиялар, компьютер, интернет т. б. жұмыс жасауға баулу

**АКТ мұғалімді ауыстыруышы емес,
мұғалім құралы болуы керек.**

**Бұл модуль бойынша АКТ тек мұғалім
ғана емес оқушыда пайдалануы тиіс.**

5-модуль

Талантты және дарынды балаларды оқыту

Талантты және дарынды оқушыны анықтау,
оларды дамытатын тапсырмалардың т. б.
қамтылуы, сабактарда қолданылуының
маңыздылығы

Таланттың және дарынды балалардың ерекшеліктері

ЕСТЕ САҚТАУ ҚАБІЛЕТТЕРІ: өте жоғары, олар тек біліп қана қоймай,
сонымен қатар сол ақпаратты пайдалана алады.

ӨЗ БІЛІМІН ЖЕТИЛДІРУ: олар білім беру үдерісінің қалай жүретінін
басқалардан гөрі жақсы біліп, өзінің оқуын реттей алады.

ОЙЛАУ ҚАБІЛЕТІНІҢ ЖЫЛДАМДЫҒЫ: олар жоспарлауға көп уақыт
жұмсауы мүмкін, бірақ жоспардың жүзеге асуына тез қол жеткізеді.

МӘСЕЛЕНІ ШЕШУ: олар ақпаратты толықтырып, олардың қайшылықтарын
анықтап, мәніне тезірек жетеді.

ИКЕМДІЛІК: басқаларға қарағанда ойлау қабілеттерінің жақсы
үйымдастырылғанына қарамастан, олар оқуда және проблемаларды шешуде
балама шешімдерді көріп, қабылдай алады.

КҮРДЕЛІЛІККЕ ДЕГЕН СҮЙІСПЕНІШЛІК: қызығушылығын арттыру үшін
олар күрделі ойын мен тапсырмаларға үмтүлады.

ШОҒЫРЛАНУ: ерте жасынан бастап ерекше қабілеттерін ұзак уақытқа
шоғырлау қабілеттері бар.

ЕРТЕ СИМВОЛДЫҚ БЕЛСЕНДІЛІК: олар ерте жасынан сөйлей, оқи және жаза
бастайды.

Дарынды балалармен жүргізілетін жұмыс жоспары

1. Дарынды баланы іздең табу және іріктеу.
2. Терендетілген бағдарлама бойынша оқыту.
3. Дарынды балалармен жүйелі түрде қосымша сабактар өткізу.
4. Проблемалық оқыту әдістерін пайдалана отырып оқыту. Ізденіс жұмыстарын (реферат, баяндама, сөзжұмбақ, ребус, шығарма, өлең шығару т.б), өз бетінше ізденіп оқуды ұйымдастыру, дамыту.
5. Мектепшілік және аудандық, пәндей олимпиадаларға, конкурс- сайыстарға қатыстыру.
6. Жаңа педагогикалық технологияларды пайдалана отырып оқыту.

6-модуль

Оқушылардың жас ерекшеліктеріне қарай оқыту

Оқу барысында сыныпта жасы кіші оқушыны анықтап, жас ерекшелігіне байланысты тапсырмаларды беру көзделген, оқушымен жекелей жұмыс жасау

**Жас ерекшеліктеріне қарай
тапсырмалар, материалдар,
ресурстар дайындау**

7-модуль

Оқытудағы басқару және көшбасшылық

Шағын топтарда жұмыс жасату
арқылы көшбасшылықты анықтау, оқушыны
көшбасшылыққа жетелеу, баланың
көшбасшылығын көре білу, үлкен топтарға
көшбасшылыққа үмтүлуге бағыттау және оқытуда
мұғалімнің көшбасшылығы

**Оқыту барысында әртүрлі
топтардағы көшбасшыларды
анықтау, қолдау көрету**

Корытынды

Қазақстанның білім беру мазмұны сөзсіз жаңа сатыға көтеріліп, алға қадам бастап келеді. Біліктілік пен шеберлігімізді үштастырып, жас үрпақты әлемді мойыннататын рухани биікке көтеру біздердің міндетіміз. Қазіргі заман мұғалімі заман талабына сай білім беруде жаңалыққа жаңы құмар, шығармашылықпен жұмыс істеп, оқу мен тәрбие ісіне еніп, оқытудың жаңа технологиясын шебер меңгергенде ғана білігі мен білімі жоғары, жетекші тұлға ретінде болатыны анық.

Корытындылай келе, биологияны оқытуда инновациялық модульдерді сапалы қолдана алсақ, оқушыларымыз сынни ойлай алатын, білімге құштар, алған білімдерін талдалап, жинақтап, практикада қолдана алатын нағыз көшбасшы тәрбиелейтіндігіміз сөзсіз!

Қорытынды

- Инновациялық технологиялар (компьютерлік, модульдік оқыту) арқылы оқу мазмұнын меңгерту және кәсіби құзіреттілікті қалыптастыруға бағытталған авторлық бағдарламаны жүзеге асыру барысында танымдық қызығушылық деңгейі 52 %, жаңа технологияларды таңдау көрсеткіші 48 %, білім сапасы 20 % артқандығын көруге болады. Нәтижесінде білім сапасы 72 %, құрады.
- Нәтижелерді қорытындылай келе мынадай тұжырымға келдік: оқытудың инновациялық әдістерін пайдалану арқылы оқу үрдісінің тиімділігі артады.